

Development of learning activities by organizing learning in cippa style
buddhism secondary school year 1

Teerachai Chaiserm¹, Chanachai Uanwung² and Arun Suikraduang³

Received	Reviewed	Revised	Accepted
10/06/2564	11/06/2564	29/06/2564	01/07/2564

Abstract

The purpose of this research is to 1) develop a learning activity of Cippa. Buddhism Secondary 1 To be effective according to Criteria 75/75 2) Study the Index of Effectiveness of CIPPA learning activities. Buddhism High School Year 1 3) Compare student achievement before and after class with Cippa learning activities. Buddhism High School Year 1 4) Study student satisfaction with the Cippa learning activities. Buddhism Mathayom Suksa 1, a sample group was Mathayom Suksa 1 student at Kham Pomphitthayakhom School Wapi Pathum District Mahasarakham Province 4) Study of students' satisfaction towards learning activities like Cippa. Buddhism Mathayom Suksa 1, a sample group was Mathayom Suksa 1 student at Kham Pomphitthayakhom School. Wapi Pathum District Mahasarakham Province A total of 30 people were obtained by random order. Research tools include learning management plans. Achievement test And satisfaction questionnaire The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation. and statistics test Wilcoxon Singed Rank Test The results of the research were as follows: 1) the results of the development of learning activities in Cippa Buddhism For Secondary Education Level 1 to be effective in accordance with the 75/75 criteria, there were 14 learning management plans. Each plan consisted of essential, standard, indicators Learning purpose Learning The process of organizing learning activities Learn materials / learning resources Measuring and evaluating learning outcomes Notes after learning activities Suitability assessment results The mean values ranged from 4.70-4.80, which was at the most appropriate level and the results were 87.66 / 87.85, which met the specified criteria. Learn Cippa

¹ Rajabhat Mahasarakham University, Email: 628210570114@rmu.ac.th

² Rajabhat Mahasarakham University, Email: 628210570114@rmu.ac.th

³ Rajabhat Mahasarakham University, Email: 628210570114@rmu.ac.th

style. Buddhism subjects equal to 0.48, indicating that after studying with Cippa learning activities Buddhism That the researcher has developed Then the students have progressed in their studies Buddhism has increased. 48.00% 3) Academic achievement of Mathayomsuksa 1 students by organizing Cippa learning activities. Buddhism The study was significantly higher than before studying at the .05 level. 4) Student satisfaction with the Cippa learning activities. Buddhism Secondary school year 1 overall was at the highest level.

Keyword : Cippa, learning management, Buddhist achievement

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ธีรชัย ไชยเสริม⁴, ชนะชัย อวนวัง⁵ และอริฎุ ชูยกระเดื่อง⁶

บทคัดย่อ

1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ Wilcoxon Singed Rank Test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 14 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สารสำคัญ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70-4.80 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และ ผลการหาประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.66 / 87.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา เท่ากับ 0.48 แสดงว่าหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นแล้วนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน วิชาพระพุทธศาสนา เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 48.00 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

⁴ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email: 628210570114@rmu.ac.th

⁵ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email: 628210570114@rmu.ac.th

⁶ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email: 628210570114@rmu.ac.th

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, พระพุทธศาสนา

บทนำ

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของประเทศ การจัดการศึกษาที่ทันสมัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การศึกษาเป็นการเตรียมคนให้พร้อมที่จะเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีสติและปัญญารู้เท่าทัน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 22 และมาตรา 23 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม พัฒนาความสามารถตามศักยภาพทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มีความอดทนอดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก สาระการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม เป็นการนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม อีกทั้งเป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การพัฒนาตนเองและสังคม จุดมุ่งหมายของการศึกษาศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้เกิดแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา (Ministry of Education, 2008 : 1)

คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งนับถือมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน เมื่อถึงวันสำคัญชาวพุทธก็จะนิยมประกอบพิธีกรรม เนื่องจากเพื่อชาวพุทธทุกคนจะได้เห็นคุณค่าและได้ตระหนักในความสำคัญของพระพุทธศาสนา อันจะนำไปสู่การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนามีความเจริญมั่นคงสืบไป (Wittawat, W., 2004 : 23) ซึ่งวิถีชีวิตของคนไทยผูกพันอยู่กับพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่น ความเชื่อและหลักการปฏิบัติจึงผสมผสานอยู่ในความคิด จิตใจ ของคนไทย รวมทั้งประเพณี และความเชื่อ

ต่างๆ ก็ล้วนเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาโดยตรง ศาสนาพุทธได้หล่อหลอมจิตใจและนิสัยคนไทยให้เป็นผู้มีจิตใจดีงาม กว้างขวาง ไร้เร็งแแง่มใส (Phra Dhammapitaka (P.A. Payutto), 2000 : 17) การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเป็นกระบวนการทางการศึกษาซึ่งสามารถสร้างขึ้นได้ในครอบครัว โรงเรียน สถาบัน และด้านสื่อมวลชนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันการศึกษาที่มีบทบาทด้านการจัดการศึกษา และการอบรม (Detchaisri, A., 2000 : 3; Khammani, T., 2000 : 65) การสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและค่านิยมควรจะพัฒนาตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กสามารถที่จะรับรู้และปฏิบัติได้ง่ายกว่าวัยอื่นๆ เพียงเจ็ด ก็เชื่อว่าการคิดแบบนามธรรม เป็นขั้นพัฒนาการในช่วงอายุ 11-15 ปี เด็กสามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ดังนั้น เขาจึงเข้าใจหลักธรรมจรรยาต่างๆ ได้ ในศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะปลูกฝังคนในสังคมไทยให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขปราศจากการเบียดเบียนสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดทักษะต่างๆ ในการดำรงชีวิต โดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้สามารถอยู่รอดในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

จากการศึกษาข้อมูลแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเน้นเรื่องการจดบันทึก หรือการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ไม่สนใจเรียน ทั้งได้เห็นปัญหาในชั้นเรียน เนื่องจากนักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนน้อยลงและผู้สอนในปัจจุบันเน้นการจดบันทึกบรรยายถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีสื่อการสอนหรือนวัตกรรมที่ดึงดูดความสนใจกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียน (Kham Pom Pittayakhom School, 2019)

ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ มีความสนุกสนาน และมีการกระตุ้นเร้าความสนใจทั้ง และการได้ลงมือทำด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลดีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแบบชิปปาเป็นวิธีการจัดการศึกษามีจุดเน้นส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสามารถพัฒนานักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอบ้านไผ่ปีที่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม โรงเรียนจัวววิทยาคม โรงเรียนเสื่อไถ่กัวิทยา สรรค์ โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม และโรงเรียนนาข้าววิทยาคม จำนวนทั้งหมด 200 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 14 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยสาระสำคัญ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บันทึกหลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70 - 4.80 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และผลการหาประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.66 / 87.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา เท่ากับ 0.48 แสดงว่าหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แล้วนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน วิชาพระพุทธศาสนา เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.00
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 14 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยสาระสำคัญ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บันทึกหลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70-4.80 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และผลการหา

ประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.66 / 87.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบครบถ้วนและได้นำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือการแสดงผลงาน ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thongphan, N., 2014 : 93-94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อสาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ และแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.12/88.50 และ 92.98/86.06 ตามลำดับ (2) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 และ 0.70 มีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 74.59 และ 70.27 ตามลำดับ (3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อสาระพระพุทธศาสนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนสาระพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา วิชาพระพุทธศาสนา เท่ากับ 0.48 แสดงว่าหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แล้วนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน วิชาพระพุทธศาสนา เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 48.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปามีจุดเด่น การมุ่งพัฒนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีกระบวนการร่วมมือระหว่างกลุ่ม การปฏิสัมพันธ์ และกระบวนการแสวงหาความรู้ โดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผนการพัฒนาจัดการการเรียนรู้แบบชิปปา แบ่งได้เป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5

การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ชั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือการแสดงผลงาน ชั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (Phonyiam, T., 2017 : 68-69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดแก้ปัญหาและเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา และการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 89.70/81.35 และ 90.57/82.90 ตามลำดับ(2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เท่ากับ 0.68 และ 0.69 ตามลำดับ (3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานและนักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปามีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (4) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ($p < .05$) แต่นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาพระพุทธศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบซิปปา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ได้ผ่านการวางแผนบทเรียนให้ถูกต้อง มีระบบ โดยมีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และดำเนินตามขั้นตอนปัญหาเป็นฐานอย่างมีระบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนฝึกการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และยังเน้นกระบวนการเรียนแบบกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ฝึกความรับผิดชอบ สามารถแบ่งหน้าที่กันเองได้ โดยมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจริง ซึ่งผู้เรียนมีผลงานที่น่ายอมรับและบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัย (Chaichanalert, T., 2015 : 11) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโมเดลซิปปา (CIPPA) โดยใช้หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (พระพุทธศาสนา) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนโรงเรียนบ้านเชียงคาน (ราษฎร์ประสานมิตร) จำนวน 8 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วย โมเดลซิปปา (CIPPA) โดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินการ

ปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโมเดลชิปปา (CIPPA) โดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 7.13 คิดเป็นร้อยละ 23.75 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน เท่ากับ 8.75 คิดเป็นร้อยละ 29.17 และมีการปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีลโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้โดยมีพฤติกรรม งดเว้นการพูดคำหยาบ งดเว้นการดื่มสุราหรือของมีนเมาและงดเว้นการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับดี

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.6$, S.D. = 0.45) มากที่สุด แสดงว่าการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา วิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วนจะเกิดความรู้สึกยินดีทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้นความพึงพอใจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบชิปปาเป็นการมุ่งพัฒนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง โดยการให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยการร่วมมือจากกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและกระบวนการแสวงหาความรู้ (Khammani, T., 2000 : 21-37) ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการหรือเป็นปฏิริยาความรู้สึกที่แสดงออกมาตามความรู้สึกของบุคคลเมื่อเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (Buarikan, C., 2016 : 118) การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง หลักธรรมนำสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนรัชฎานุประดิษฐ์นุสรณ์ ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง หลักธรรมนำสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา เรื่อง หลักธรรมนำสุข ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ จำนวน 1 ชุด และแบบประเมินวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มี

ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง หลักธรรมนำสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t) ผลการศึกษา พบว่า 1) เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง หลักธรรมนำสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.96/82.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง หลักธรรมนำสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง หลักธรรมนำสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนที่จะนำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากเป็นชั้นเรียนที่มีกิจกรรมเข้ามามาก แต่ถ้าหากจัดสรรเวลาดี ๆ แผนการจัดการเรียนรู้นี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาผู้เรียน
2. การนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาไปใช้ ต้องคำนึงถึงวัยของผู้เรียน สื่อการสอนควรมีความพร้อม สำหรับการเลือกปัญหาหรือสถานการณ์ควรเป็น เรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียนและหลากหลาย คำตอบไม่ควรตายตัวหรือมีคำตอบอยู่มากกว่าหนึ่งคำตอบ ครูผู้สอนควรกระตุ้นอยู่เป็นระยะ ๆ

Reference

- Buarikan, C. (2016). *Learning management using cippa Model on permutation for mathayomsuksa 5 students*. Chonburi: Burapha University.
- Chaichanalert, T. (2015). Organization of CIPPA Model Learning Activities (CIPPA) using newspapers to develop critical thinking skills. Educational achievement and practice according to the five principles of religion, morality, ethics (Buddhism) of Prathomsuksa 6 students. *Graduate School Journal Chiang Rai Rajabhat University Volume 8 Number 18 September - December 2015*.

- Detchaisri, A. (2000). Handbook of school development towards educational standards: teaching that emphasizes student center (2nd ed). Bangkok: Educational Quality Assurance Program Department of Academic Affairs, Ministry of Education.
- Kham Pom Pittayakhom School. (2019). *Form for recording results of student quality development in the course Kham Pom Pittayakom School Academic year 2019*. Maha Sarakham: Khampom Pittayakhom School.
- Khammani, T. (2000). *Pedagogical Science : Knowledge for effective learning process management*. (4th ed). Bangkok: CU PRESS.
- Ministry of Education. (2008). *Basic Education Core Curriculum 2008*. Bangkok: Cooperative Printing House Agriculture of Thailand.
- Phonyiam, T. (2017). *Comparison of learning achievement Problem solving and attitude towards social studies of mathayom suksa 2 students studying with ZIPA learning management and problem-based learning management*. Maha Sarakham: Maha Sarakham University.
- Phra Dhammapitaka (P.A. Payutto). (2000). *The Importance of Buddhism as a National Religion*. (10th ed). Bangkok: Saha Thammamic Co., Ltd.
- Thongphan, N. (2014). *Comparison of learning achievement, analytical thinking ability, and attitude towards Buddhism in Mattayom Suksa 1 between Yonisomanasikara learning activities and Zippa learning activities*. Maha Sarakham: Maha Sarakham University.
- Wittawat, W. (2004). *Textbook of basic learning subjects for social studies and religion learning groups and culture, Buddhism, M.1 , 3rd floor*. Bangkok: Aksorn Charoenthat.